

NAŠA ZVEZDA

LETO VIII.

V LJUBLJANI, 20. MARCA 1939

ŠTEV. 12.

za dijake

»Annuntio vobis gaudium magnum! Habemus Papam: Eugenium sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalem Pacelli, qui sibi nomen imposuit Pium.«

Papeška himna

V prestol slave vekovite
zemlje ljudstva se ozrite!
Ko na svetu vse propada,
nemisljivo eden vlada:
Knez miru izmed vladarjev,
oče blag in ljubeznjiv,
trden v sili vseh viharjev,
temelj Cerkve nezrušljiv.
Srečni Rim, o mesto slabe,
jasno sonce Cerkve prave!
S Petrovo krojo kropljeno,
o knežje mesto posvečeno!
Dal veličje ti cvetoče,
je na veke kralj nebes:
Tvoja čast je sveti oče,
zemlje verne prvi knez.
Vsi jeziki se združite
v slavlju Cerkve zmagovite!
Naj doni po širnem svetu:
Slava svetemu očetu!
Hrani božjo nam besedo,
zvest delivec je dobrot,
skrben varje božjo čredo,
o raj nebeški kaže pot.

Ad multos annos!

Rast v poštenje

Sodobna duhovno usmerjena mladina zelo kritično gleda na svet in na sudejstvovanje človeka v privatnem in javnem življenju. Žal ne moremo reči tega o vsej naši mladini. Zelo mnogo jih je, ki so tako blizu sodobnemu življenju, da ne morejo najti do njega primernega odnosa in ga zato v celoti odobravajo. Mnogo pa je tudi takih mladih ljudi, ki se sploh ne brigajo za sodobno življenje ter ga v svoji brezbriznosti in pasivnosti sploh nikakor ne ocenjujejo. Vendar je v splošnem za sodobno mladino značilno, da budno in strogo gleda na življenjske pojave in da je brezobzirna v svoji kritiki. In tisto, česar ta razgledana in duhovno razgibana mladina najbolj pogreša, je javljanje najpreprostejše vrednote — poštenja. To mladino odbija vse, kar je nepošteno in v svoji finosti obsoja celo vse tisto, kar ni v polni meri pošteno.

V zasebnem življenju otrok in staršev, v življenju šole in organizacij, v ožji in širši politiki, v socialnem in gospodarskem življenju najde in vidi ta mladina polno primerov, ob katerih začuti brezobzirno moč nepoštenosti v naši dobi. To dejstvo jo tem bolj boli, ker taki primeri niso samo teoretični in mrtvi, temveč segajo v življenje živega človeka in zaradi njih ta človek hudo trpi. Ob takih prepogostih pojavih se prebuja ves notranji odpor duhovno usmerjene mladine proti vsemu nepoštenemu, neresničnemu, proti hinavščini in proti izkoriščanju, proti navidezni poštenosti, pod katero se skrivajo včasih še bolj rafinirani načini nepoštenja itd. Ta mladina dobro čuti, da je poštenje res najenostavnejša zahteva, ki je razumljiva sama po sebi in ki bi edina morala voditi razmerje med človekom in človekom. Zato se ta mladina, pa naj pripada sicer tej ali oni ideološki smeri, združuje v veliko skupino mladih, ki zahtevajo v svojem in v življenju drugih ljudi, predvsem v življenju onih, ki odločajo o naši usodi, poštenost, ki je brezkompromisna in ne pozna nobenega razloga, zaradi katerega bi izgubila svojo veljavo. Zahteva po poštenosti pa je najglasnejša med sodobno krščansko mladino in v njej se izraža najvažnejša točka njenega programa za sedanje in bodoče življenje.

Mladina dobro čuti, da je poštenost res vest človeške duše, kakor velja to po besedah Emersona za značajne ljudi. Mladina dobro čuti, da je poštenost ena največjih gonilnih sil na svetu in da prikazuje poštenost v svoji realizaciji najplemenitejšo obliko človeške narave. V njej se izraža najlepše, kar premore človek razen svoje božje podobe. Reči pa smemo tudi tako, da je poštenost ena najbistvenejših potez božje podobe v nas. Pošteni ljudje so povsod cenjeni od poštenih in celo od nepoštenih, kajti tudi v teh se vsaj toliko javlja poštenost, da priznajo poštenega človeka sami pred seboj, čeprav ga smešijo na zunaj in v družbi. Vsakdo ve, da poštenemu človeku lahko verjame, da mu lahko zaupa na besedo in da se mu more zaupati. Mladina pa dobro čuti še to, da vzdržujejo pošteni in značajni ljudje na svetu vse tisto, kar je res dobro in božje. Brez poštenih ljudi bi življenje res ne bilo vredno, da bi ga živeli, kajti slonelo bi na načelu, da je človek človeku volk, ne pa človek.

Mladina dobro čuti razliko med mnogimi vrstami zelo vrednih ljudi. Ona ve, da so tudi genialni ljudje zelo pomembni za človeško družbo, vendar ugotavlja, da na svetu genialne ljudi občudujemo in da se čudimo njihovi izredni razumski sposobnosti, dočim je naš odnos do poštenih ljudi ta, da jih neposredno spoštujemo. V vrsti človeških vrlin je za krščansko mladino poštenost vendarle mnogo več kot sama genialnost brez poštenosti.

Genialni ljudje so pač nekak obči razum družbe, kot pravi Smiles, dočim so pošteni ljudje človeška vest, ki je za praktično življenje bolj potrebna, ker ureja odnos med ljudmi. Mladina ve, da nas sam razum ne bo rešil niti iz naše socialne in gospodarske krize in da bo moralo priti na pomoč tudi srce, tudi vest, tudi poštenost človekovega hotenja in njegovih dejanj. Krščanska mladina ve, da je zmoten moralni pragmatizem, da je moralno vse to, kar pelje do praktičnega uspeha, nemoralno pa vse tisto, kar pelje do neuspeha, ker je pač nekaj docela drugega, ali je neko dejanje zame in za mojo sebičnost uspešno, ali pa je tudi pošteno in dovoljeno. Za krščansko mladino je poštenost in moralnost zakoreninjena mnogo globlje v človeku, kot samo v plasti koristnosti, dobička in zunanjega uspeha.

Dr. Stanko Gogala.

Materine oči

Sedela sva tam nekje za Kalvarijo, poleg cvetočega resja in razjedenih štorov. Tisti dan so pokopali njegovo mater. Ko so zapeli zvonovi poslednjič in so se pogrebci vračali s pokopališča, me je zgrabil za roko in me peljal proti Kalvariji, mimo vseh tistih postaj sv. rožnega venca pod obsekanimi kostanji, mimo travnika s trobenticami, mimo robidja.

»Ti si poznal mojo mater!« se je utrgalo v njem.

Molčala sva, kot bi se bala motiti svet spomin. Nad cerkvami v dolini se je igralo sonce in pletlo sinjo mrežo od planin, preko gozdov in polj in dremavih hiš.

Poznal sem njegovo mater, resno, modro ženo. Morda sem se te njene resnobe in črne obleke skoraj bal. Svojega sina je ljubila s plemenito, resno ljubeznijo in dobroto, z molitvijo in učenjem... Stanovali so nasproti naši hiši. Včasih je igrala na klavir; bile so to same otožne, resne skladbe.

»Ko sem se v sedmi šoli vrnil domov — bilo je ravno za veliko noč — mi je bilo kot grešniku, ki stopa v svetišče, nerad in z bojaznijo. Bal sem se matere in njene vere. Nisem verjel v Boga, nisem priznaval nebes in pekla, ne svetnikov in ne hudičev. Bral sem Voltaira, Renana... kaj vem, kaj še vse... In takemu človeku, človeku s posmehom proti veri, mi je mati ukazala, naj grem z njo molit božji grob.

Šel sem, zaradi spomina prejšnjih let morda, nerad sicer, toda brez vidnega obotavljanja. V cerkvi so pravkar minile molitve. Ob svetem grobu so klečali ljudje, stari in mladi, preprosti in izobraženi. Mati je pokleknila k ograji in sklenila roke. Na njeni črni obleki so migotale luči svetilk, v očeh so ji odsevale in v srcu. V meni pa je bil samo napuh, brez luči in

25. marec

domov?« Mati je še vedno molčala, toda njene oči so bile zdaj tako stroge in ukazujoče, da si nisem več upal ugovarjati. Morebiti se je v meni prebudilo spet tisto nasilno zatrto otroško čustvo do matere.

Šla sva v hrib, mimo lišajastih skal, čez pokopališče. Tam je mati poegnila iz žepa rožni venec.

»Moliva.«

»Ne bodite otročji, mati!«

»Moli, sin!«

Ta, sin' me je zbolel. Zdelo se mi je, kot bi me nekdo udaril z bičem čez srce.

»...ki je za nas krvavi pot potil...«

Njen trdi, odsekani glas se je ublažil v trepetanje. Čutil sem, kako stiska ustnice, ko sem polglasno, sramovaje se odgovarjal... V koticah oči so bile solze, v duši pa volja, sveta, neupogljiva volja — izpreobrniti sina.

»...ki je za nas bičan bil...«

»...ki je za nas s trnjem kronan bil...«

»...težki križ nesel —«

»...križan bil...«

Po trhljih stopnicah proti cerkvi. Mati se mi je zdela kot čudežna svečenica Boga najvišjega, kot svet ukaz božje volje.

Dve ženici sta prišli iz kapele, se zavili v ogrinjalce in odšli v dolino. Zdaj sva bila sama pred tistimi tremi križi na črni steni med belimi sve-

milosti. Videl sem za seboj vprašujoče obraze: »Ali ne bo pokleknil?« Ne! sem kljuboval. Videl sem, da so se dekleta smejala moji ošabnosti, da so se otroci bali moje nevere in da je starka vznemirjena prekinila svojo molitev.

Mati me ni videla. Strmela je v božje telo pod oltarjem, v izmučeno, ranjeno telo božjega Sina. Morda je takrat začutila na sebi oči vseh. Obrnila se je in njen pogled je bil ves preplašen, ko je zagledala moj zaničljivi smehlaj in na hrbtu prekrižani roki. Sveti Bog ve za njeno molitev takrat... Vsa njena strogost se je izlila v boleč pogled, katerega pa nisem ubogal. Ko je na oltarnih stopnicah poljubila še rane križanemu Jezusu, se jaz nisem sklonil in nisem poljubil svete strani.

»Poljubi!« je zašepetala mati.

»Ne!«

Šva sva iz cerkve in nisva izpregovorila besedice.

Ko sem videl, da zavije drugam, sem vprašal: »Ali ne greva

čami, pred prosečim pogledom desnega in zasmehujočim levega razbojnika, v sredi pa obraz Kristusov, z boleznimi ustnicami in neskončnim odpuščanjem...

Mati se mi je zdela še veličastnejša v tem mraku, pred rdečo svetilko, v objemu treh: grešnika, spokorjenca in Boga.

»Poklekni in moli — zase!«

In ta sveta Monika me je prisilila na kolena. Izgubil sem vso svojo voljo, ves napuh in domišljavost, ob vsakem stavku molitve so mi izginjali iz spomina bogokletni stavki brezverskih knjig... Pol z jezo, pol z začudenjem in strahom sem molil za njo svete besede očenaša in vere...

»Če se Boga ne bojiš, se usmili vsaj Kristusovih bolečin!«

Takrat sem se spomnil vseh materinih pripovedovanj v postnih večerih, pripovedovanj o trpljenju in ljubezni božjega Sina, o prečudnih kapljah svete krvi, o sv. Gralu in njegovih čuvajih.

Na veliko nedeljo sem prejel sv. obhajilo. Po sv. maši me je mati prišla za roke in me dolgo gledala, prav v oči, s svojimi ljubečimi, dobrimi očmi, in potem se je sklonila k meni in me poljubila na čelo...

Zakril si je obraz in se naslonil na klopno naslonjalo. Menda je jokal.

Po peščenih tleh so tekali brzci in mravlje so lazile po olupljenih štorih. V dolini je zapiskal vlak.

Pelléas.

Vera in znanost

I.

Kaj bi rekli o človeku, ki pljuje svoji lastni dobri materi v obraz, jo obrekuje, zasramuje, se iz nje norčuje, zoper njo govori in pisari? Kaj takega je nemogoče, pravite! Če pa bi se kdo res tako daleč spozabljal, sploh ni več vreden imena človek. To je vaša misel in popolnoma pravilna. Dejstvo je pa, da se to podlo ravnanje dogaja. Mati, ki mora trpeti tako nezaslišano sramotenje, je katoliška Cerkev. Otroci, ki jih je rodila v otroke božje, jih za otroke božje vzgaja in do večne sreče vodi, so katoličani. In glejte, med temi katoličani se neredko dobijo ljudje, mladi in odrasli, ki svoji materi pljujejo v obraz: pravijo, da je Cerkev zoper prosveto, da hoče svoje člane ohraniti nevedne, da so učenjaki bili neverni in menda prav za to učeni, ker se niso dali vezati dogmam Cerkve!

Kajne, kako »lepo« govorenje iz ust katoličana, iz ust sina zoper mater. In najhujše je to, da ti ljudje zavestno lažejo ali pa so tako zelo nevedni. Kdor tako govori zoper lastno Cerkev, je torej ali ignorant ali pa prevarant, tretjega ni. In vendar se bodo reveži s to kričečo napako v svojem značaju še postavljali.

Omejimo se danes v odgovorih na njihove neresnice samo na vprašanje: ali so učenjaki, ki so vedno pomagali do silnega razmaha, res neverni? To ni res! So med njimi poedinci, ki morda niso bili verni ali pa se samo za vero brigali niso. Najslavnejša imena pa so imena vernih, ki so vero tudi živeli. Kar naštejmo nekatere:

Modroslovci in zvezdoslovci: Coulomb, Pascal, Kopernik, Galilei, Newton, Euler, Bacon, Leibniz, Kepler, Biot, Laplace, Le Verrier, Maury, Herschel, Jansen, Eddington.

Fiziki: Galvani, Volta, Ampère, Faraday, Kelvin, Morse, Marconi, Mariotte, Thomson, Mayer, Joule, Helmholtz, Clausius, Becquerel, Regnault, Cailletet, Young, Fresnel, Fraunhofer, Fizeau, Foucault, Brewster. (O njih pomenu glej Reisner, Fizika.)

Kemiki: Lavoisier, Dalton, Avogadro, Berzelius, Vauquelin, Chevreul, Dumas, Wöhler, Liebig, Pelouze, Graham, Kolbe, Petterkofer, Cavendish, Schönbein, Gibbs, Troost, Hautefeuille in drugi.

Matematiki: Fermat, Newton, Gauss, Cauchy, Hermitte, Quetelet, Pfaff, Poincaré, Coriolis.

Naravoslovci: Linné, Cuvier, Saint-Hilaire, Müller, Owen.

Geologi: Humboldt, Buckland, Brongniard, Lyell, Barrois, Beaumont, Bertrand, Stoppani, Halloy, Lapparent, Werner, Fuchs.

Kristalografija: Haüy, Bravais, Mallard.
 Paleontologija: Orbigny, Berrande, Agassiz, Herr, Gaudry.
 Biologija: Barthez, botanika: Tournefort, Antonie, Bernard, Jussieu, Candolle, Mendel, Naudin, Link, Saussure in še druga imena.
 Zoologija: Ehrenberg, Lapeçède, Latreille, Fabre, Dugès, Blumenbach, Wallace, Quatrefages, histologija Schwann in Renault.
 Embriologija: Baer, Coste, anatomisti: Bichat, Blainville, Gratiolet, Erschricht, Carus, Saint-Hilaire in Serres.
 Fiziologija: Spellanzani, Flourens, Bell, Tiedemann, Volkmann, Edwards, Ludwig, Cyon, Wagner, Ruetz, Hyrtl.
 Psihofiziologija: Descartes, Malbranche, Bonnet, Bérard, zdravniki: Leënnec, Rivière, Heim, Winslow, Bonet, Baglivi, Morgagni, Mathieu, Buisson, Hallé, Hufeland, Kirurški Pare, Péan, Lister, Nussbaum.*)

To se pravi: Če bi danes iz sodobne vede iztrgali, kar so prispevali že samo vsi ti verni in zato kajpada nazadnjaški možje, bi zazijali nepremostljivi prepadi v vedi o elektriki, elektromagnetizmu, elektrodinamiki, mikrobiologiji, seroterapiji, anatomiji, fiziologiji, histologiji, embriologiji, kristalografiji, mineralogiji, paleontologiji... Skratka: brez znanstvenega dela vernih učenjakov bi ne bilo današnje civilizacije, ki je človeštvo nanjo po pravici ponosno.

A. Anžič.

Ali so bili naši kulturni delavci verni

8. Janzenisti.

Slovenski janzenistični duhovniki s škofom grofom Herbersteinom vred so bili le delno pristaši nizozemskega janzenizma, ki so ga učili Janzenij, Arnauld, Quesnel, na Dunaju pa van Smieten in Stock. Naši janzenisti Herbersteinovega kova so iz pravega janzenizma vzeli rigorizem, to je strogost prvotne krščanske cerkve glede podeljevanja zakramentov sv. pokore in sv. obhajila, dalje so hoteli namesto baročne liturgije zopet uvesti preprostost obredov prvotne cerkve, iz vnanjih češčenj in bratovščin in procesij so želeli iti v pobožnost; v tiho molitev; proti cerkvi pa so šli le z zahtevo, naj se dá biblija v roke vsakemu človeku v njegovem jeziku (sorodnost s protestantizmom; z luteranci so v resnici zmerjali naše janzeniste in škofa Herbersteina!). Dalje je značilno za naše janzeniste, da so sovražili frančiškane, da so posvetni oblasti dovoljevali nadzorovanje nad zunanjo religijo, da so zagovarjali samostojnost škofov in njihovo neodvisnost od papeža ter njihovo odgovornost naravnost in samo Bogu. Sicer pa, kot smo že dejali, o dogmah samih in o njihovi pravilnosti naši slovenski janzenisti niso dosti razmišljali. Edinole o toleranci so imeli presvobodne pojme, pa tudi povsem zgrešene, saj je n. pr. škof Herberstein dal povsem prav Jožefovemu tolerančnemu patentu, češ da ima vsak naravno pravico, da svojo vero smatra za pravo in v nji ostane. Niso torej ločili verske tolerance od državljanske...

Naši pravi janzenisti so bili le tisti iz Herbersteinove generacije: Japelj, Debevec, Gollmajer, Škrinar, Traven, Jurij Zupan, Paradiso, Sorčan

*) Prim. Dr. Auguste Vallet, Lourdes 1929; Mons. Francesco Olgiati, Schemi di conferenze 1929; Jeunesse Etudiante Féminine feb. 1939.

in Jevnikar. Ti so preskrbeli slovenskemu katoliškemu narodu nov, a prvi katoliški prevod svetega pisma. Velika večina slovenske duhovščine je bila ob smrti škofa Herbersteina l. 1787. — janzenistična! Pozneje se je sicer njihovo število manjšalo, a vendarle so bili vplivni še za časa tehle škofov: nadškofa Brigida (1788.—1806.), škofa Kavčiča (1807.—1814.), Gruberja (1816.—1824.) in Wolfa (1824.—1859.).

Naše slovensko izobraženstvo in preprosto ljudstvo na splošno teh janzenističnih duhovnikov ni maralo. Izobraženstvo zato ne, ker so bili prestrogi moralisti, posebno v književni kritiki in cenzuri, preprosto ljudstvo pa je vseskozi bolj ljubilo lepo, čustveno in baročno liturgijo, kot pa hladno in mrzlo resnost... Pa tudi oficialna Cerkev jim je bila nasprotna.

Druga generacija janzenistov se je izživljala v dobi visoke romantike, v Čopovi in Prešernovi dobi. Janzenisti, kakor Ravnikar (slika!), Pavšek, Buger, Jelovšek, Metelko, Jerin in Zalokar so se odlikovali posebno po tem, da so bili pristaši Kopitarjevi in zato nasprotniki Čopa in Prešerna. Med tema dvema strujama se je vnel v tridesetih letih preteklega stoletja oster boj za abecedo — metelčico in proti nji, posebej pa še zaradi Prešernovih ljubezenskih pesmic, objavljenih v »Krajnski čbelici«. Pavšek je kot ljubljanski cenzor sodil Prešernove pesmi samo z moralnega zreljšča, ne da bi bil zmožen upoštevati tudi veliko estetsko vrednost našega genija Prešerna. Potemtakem lahko rečemo, da je bila prva — Herbersteinova — generacija slovenskih janzenistov aktivna, delovna in da je našo književnost mogočno podpirala in dvigala, druga — Pavškova — generacija je pa delo za naš narodni preporod prej zavirala kot pospeševala. Drugo generacijo janzenistov je pokojni prof. dr. Iv. Prijatelj nazval samo še epigonsko.

Podobno je bilo s tretjo generacijo, katere voditelj je bil urednik »Zgodnje Danice« Luka Jeran. Tudi ta je imel z Janezom Bleiweisom, urednikom »Kmetijskih in rokodelskih Novic«, podobne spore kot Pavšek s Prešernom. Posebej pa se je bojeval Bleiweis z Jeranom zaradi krvočonic, vražarstva in zastarelega gledanja na umetniška dela.

Sicer pa se je že v dvajsetih in tridesetih letih 19. stoletja v Avstriji ustvaril politični katolicizem (Kopitar!), a kljub temu je janzenizem kot epigon prvotnega janzenizma ostal pri nas tja do šestdesetih let prejšnjega veka. A ta janzenizem je ohranil od vseh prvotnih gesel le še moralno tesnosrčnost, sicer pa na javno in kulturno življenje Slovencev ni več imel posebnega vpliva. Vendar pa jim moramo biti tudi pravični in priznati njihovo osebno resno in spoštovanja vredno prizadevanje za čistost vere in nepokvarjenost morale.

Fr. Jesenovec.

SKRIVNOSTNE SMUČI

In Zamat mu je prijazno pokimal, Beni Hasan pa ga je lepo sprejel, ga nahanil, nato pa ga je odvedel do pograda s spalno vrečo.

»Jutri pa se bova nekaj pomenila,« mu je še dostavil.

No in davi sta se res navsezgodaj odločila in sovražnika obiskala v njegovem brlogu.

Nocoj pa mirno srebljeta kavo, gora molči, okno je gosto zastrto, da skriva luč njihove svetilke, Zamat kuri s suhimi vejami, Beni Hasan pa

turbana ni odložil, pač pa si je obul udobne copate. Nekaj časa Miho zamišljeno gleda, potem pa pravi: »No, je mladi Anglež zdaj prepričan?«

»Da je Ramiro v zvezi z Don Luigijem? Seveda,« pravi Miha. »Prepričal sem se na lastne oči. Vendar pa mi še zdaj ni jasno, čemu ti bodo moje smuči.«

»Le še malo potrpi,« se mu resno nasmehne Beni Hasan. »Ko bo žito dozorelo, ga bova požela. Morda bo zdaj zdaj zrelo in tedaj se ga lotiva s srpi.« Zamahnil je od desne na levo. »Takole ga bova. Vse žito bova pospravila kar naenkrat.«

»Vse žito!« vzklikne Miha in oči se mu zasvetijo, nagne se naprej in željno vpraša: »Torej je resnica, kar si mi sporočil v prtu? Ali res lahko rešiš mojega brata, Beni Hasan?«

Maver pa odgovori z vprašanjem: »Natakar v Ženevi je v službi Don Luigija. Ali si pred njim odprl usta, Miha Sever? Si mu kaj pravil, da sem ti morda jaz izmaknil smuči?«

»Ne, saj tedaj še nisem vedel.«

»Prav. Kaj pa pri gospodu Kaptu v Ženevi? Si mu kaj namignil, da si videl mene v Meževi ali sploh na Savojskem?«

»Mislim, da ne. Saj me še vprašal ni.«

»Torej ti ne bo treba dolgo skrbeti, kaj bo s tvojim bratom, in tudi spoznati se boš lahko dal,« odgovori Maver. »Ime Sever bo zopet spoštovano in tisti, ki so ga hoteli oblatiti, ga bodo prosili oproščenja. Tako je, Miha Sever. Glej, Beni Hasan je govoril.«

Miha pa bi rad še več izvedel. »Prosim te, še to mi povej: ali si vedel, da je Don Luigi izvohal skrivnost mojega brata?«

Beni Hasan prikima.

»Sem si takoj mislil, ko sem bral tvoje pismo. Ali pa tudi veš, kakšna je ta skrivnost? Kako so mojega brata, ki je precej starejši od mene, skrivaj izgnali iz Francije, češ da je — da je —«

»Da se je pregrešil zoper državo,« mu pomaga Beni Hasan s povsem mirnim glasom.

Miha ga kar gleda in se čudi. Pa si brž toliko opomore, da pravi: »Čudim se, kako da si prav ti mogel to reč vedeti.«

»Mladi Anglež naj svojemu hlapcu zaupa.«

»O Beni Hasan!« vzklikne Miha. »O kakšnem hlapcu govoriš? Moj prijatelj si! Čudovito si mi že dokazal svoje prijateljstvo! In kolikor sem doslej mogel spoznati, sploh nikomur nisi hlapec, Beni Hasan.«

»In vendar služim,« je mračno odgovoril dostojanstveni Maver. In tedaj Miha prvič, odkar sta se pogovarjala, v teh mirnih očeh opazi plamenček. »Toda povej mi, kar veš o svojem bratu, prijatelj Miha Sever!«

»Iz Švice, kjer se šolam, sem prišel v Meževo, da bi se sestal z bratom, ki je delal v Grenoblu —«

»Nimaš še drugih bratov ali sester?«

»Ne. Moji starši so v Avstraliji. Brat pa zame skrbi. Pa namesto, da bi se v Meževi sešla, sem dobil od brata obvestilo, da so prišli ponj orožniki, ga spremili čez mejo in mu zagrozili, da bo radi suma takoj aretiran, kakor hitro se spet pokaže na francoskih tleh. Česa so ga obdolžili, veš! Kar žarel je od sramu.«

Beni Hasan skloni glavo.

»Bil pa je nedolžen; ti, Beni Hasan, veš, da je bil. Gotovo moraš to vedeti, ker si obljubil, da mu čast rešiš.«

»Naša Zvezda« za dijake izhaja dvakrat v mesecu. Cena za dijake 8 din, za druge 15 din letno. Izdajatelj in odgovorni urednik dr. Tomaž Klinar. Uprava: Streliška ulica 12/II, Ljubljana. Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani (Karel Čeč).